

Bilag til bet. o. lovf. vedr. forvaltningens anvendelse af tvangsindgreb og oplysningspligter

- c) Som det fremgår af pkt. 4.2.4 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget, har Justitsministeriet efter en samlet afvejning fundet, at der som udgangspunkt bør ske fuld identifikation mellem den juridiske person og fysiske personer med tilknytning til den juridiske person, såfremt der foreligger konkret mistanke om, at der er begået en lovovertrædelse, som kan medføre straf for den juridiske person (virksomheden) som sådan.

Justitsministeriet har herved bl.a. lagt vægt på, at anvendelse af kommissionens anden model – hvorefter der alene skulle ske identifikation mellem den juridiske person og en enkelt person fra den juridiske persons ledelse (den processuelle repræsentant) – kunne indebære vanskelige afgrænsningsspørgsmål. Bl.a. ville en forvaltningsmyndighed i forbindelse med spørgsmålet om anvendelse af en oplysningspligt i så fald skulle vurdere, hvorvidt der var tale om en fysisk person, som under en eventuel senere straffesag mod den juridiske person ville blive tillagt beføjelser som processuel repræsentant.

Hertil kommer, at størstedelen af de eksisterende oplysningspligter ikke alene omhandler adgangen til at kræve oplysninger meddelt mundtligt, men også indebærer, at oplysninger enten af egen drift eller efter begæring fra myndigheden skal indsendes til den pågældende myndighed. I sådanne situationer ville det efter Justitsministeriets opfattelse være u hensigtsmæssigt at lade spørgsmål om anvendelse af en oplysningspligt afhænge af, hvilken eller hvilke fysiske personer i virksomheden der står for at sende oplysningerne til myndigheden.

Det anførte indebærer, at en juridisk persons bestyrelse, direktion og ansatte som udgangspunkt skal identificeres med en mistænkt juridisk person ved anvendelsen af lovforslagets § 10, stk. 1, om retten til ikke at udtale sig. Derimod skal der ikke ske identifikation i forhold til f.eks. aktionærer, som ikke deltager i virksomhedens bestyrelse mv., og personer, som uden at være i et ansættelses- eller ansættelseslignende forhold til virksomheden udfører opgaver for denne.

- d) Justitsministeriet finder ikke, at der er behov for i selve lovteksten at indsætte en udtrykkelig bestemmelse om, at der i overensstemmelse med det ovenfor anførte som udgangspunkt skal ske identifikation mellem

en mistænkt juridisk person (en virksomhed) og ansatte m.v.

Efter Justitsministeriets opfattelse er der således tale om et spørgsmål, der efter almindelige lovtekniske principper mest hensigtsmæssigt kan behandles i bemærkningerne til lovforslaget.

- e) Det bemærkes, at der efter lovforslaget ikke vil være noget til hinder for, at ansatte mv. i en virksomhed frivilligt meddeler oplysninger til en myndighed om forhold, der vedrører en konkret mistanke om, at den juridiske person (virksomheden) som sådan har begået et strafbart forhold.

Lovforslaget indebærer således alene, at ansatte mv. som udgangspunkt ikke vil kunne forpligtes til at give oplysninger til den pågældende myndighed om forhold, der vedrører en konkret mistanke om, at den juridiske person (virksomheden) har begået en strafbar lovovertrædelse.

- f) Justitsministeriet er – som det også har været fremme i den offentlige debat – opmærksom på, at der på arbejds miljøområdet, hvor lovgivningen har til formål at beskytte de ansattes sundhed mv., gør sig særlige hensyn gældende.

Efter arbejdsmiljølovens § 76 skal enhver, der er pålagt pligter efter loven, herunder ansatte personer, efter anmodning give Arbejdstilsynet alle oplysninger, der er nødvendige for udøvelsen af tilsynets virksomhed. Lovforslaget indebærer som en fravigelse af det ovenfor beskrevne udgangspunkt, at denne oplysningspligt fortsat i alle tilfælde vil finde anvendelse i forhold til fysiske personer med tilknytning til en juridisk person (en virksomhed), som mistænkes for en strafbar overtrædelse af arbejdsmiljølovgivningen, i det omfang oplysningerne alene søges tilvejebragt til brug for behandlingen af andre spørgsmål end fastsættelse af straf. Inden for arbejdsmiljøområdet vil ansatte mv. således fortsat – også i tilfælde, hvor en virksomhed mistænkes for en strafbar overtrædelse af reglerne på området – være forpligtet til at afgive oplysninger til arbejdstilsynsmyndighederne, hvis formålet hermed alene er at tilvejebringe oplysninger til brug for udførelsen af tilsyns- og kontrolopgaver. Der henvises til lovforslagets § 22.

Tilsvarende indebærer lovforslaget, at Søfartsstyrelsen i forbindelse med tilsyn med ansattes sikkerhed om bord på skibe fortsat – også i tilfælde, hvor der foreligger konkret mistanke